

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/198/2020
Identifikačné číslo spisu:	1404119726
Dátum vydania rozhodnutia:	29.09.2022
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1404119726.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Správcovské bratislavské družstvo, so sídlom v Bratislave, Drobného 27, IČO: 35 803 843, zastúpeného splnomocnencom Advokátska kancelária JUDr. Barbora Holíková, spol. s r. o., so sídlom v Bratislave, Staré Grunty 162, IČO: 36 863 971, proti žalovanému Stavebné bytové družstvo Bratislava IV, so sídlom v Bratislave, Polianky 9, IČO: 00 169 731, zastúpenému JUDr. Janou Kocandovou, advokátkou, so sídlom v Bratislave, Jungmannova 8, o zaplatenie 11.778,72 eur (354.755,23 Sk) s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 4C/445/2004, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 2019 sp. zn. 6Co/294/2017, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 2019 sp. zn. 6Co/294/2017 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 28. septembra 2016 č. k. 4C/445/2004-1183 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 11.778,72 eur so 17,6 % úrokom z omeškania od 01.01.2002 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalej súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

1.1. Súd prvej inštancie vyvodil záver, že žaloba je dôvodná. Vykonaným dokazovaním bolo podľa súdu prvej inštancie preukázané, že žalovaný vykonával správu bytového domu na Y. do 31.12.2001. Od 01.01.2002 správu predmetného domu vykonáva žalobca. Žalovaný bol v zmysle ustanovenia § 8 ods. 2 zák. č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom do 30.06.2004, t. j. aj v rozhodnom čase, povinný najneskôr do 31. mája nasledujúceho roka predložiť vlastníkom bytov a nebytových priestorov správu o svojej činnosti za predchádzajúci rok, najmä o finančnom hospodárení, o stave spoločných častí domu a spoločných zariadení domu, ako aj o iných významných skutočnostiach, ktoré súvisia so správou domu. Ak správca skončí svoju činnosť je povinný 30 dní pred jej skončením, najneskôr v deň skončenia činnosti predložiť vlastníkom bytov a nebytových priestorov správu o svojej činnosti a odovzdať všetky písomné materiály, ktoré súvisia so správou domu. Predmetná pohľadávka je

uplatňovaná za obdobie od 01.01.2001 do 31.12.2001, kedy v tom čase platnom znení ustanovenia § 8 ods. 2 zák. č. 182/1993 Z. z. nebola výslovne upravená povinnosť končiaceho správcu previesť zostatok majetku vlastníkov na účet nového správcu. Takáto povinnosť bola zahrnutá do právnej úpravy v ustanovení § 8a zák. č. 182/1993 Z. z. s účinnosťou od 01.07.2004. Podľa súdu prvej inštancie táto povinnosť žalovanému ako končiacemu správcovi vyplývala zo zmluvných podmienok dohodnutých v zmluvách o výkone správy uzavretých medzi žalovaným ako správcom a jednotlivými vlastními bytov a nebytových priestorov. Žalovaný si túto svoju povinnosť nesplnil a svoju povinnosť ako správca dňa 27.08.2001 potvrdil písomne v Uznaní dlhu podľa § 558 Obč. zák., kde uznal nevyčerpané prostriedky určené na údržbu a opravy domu, bytu a nebytového priestoru v dome, teda uznal, že vlastníkom dlhuje ku dňu 31.12.2000 čiastku 388.359,93 Sk, ktorá predstavuje zostatok ROUBF bytového domu vedeného u správcu (žalovaného). Súčasne žalovaný uznal dlh čo do dôvodu a výšky a prehlásil, že ho prevedie vlastníkom bytov a nebytových priestorov na fond prevádzky, údržby a opráv v dome, pre ktorý je žalobca ako mandatárom zriadený účet č. XXXXXXXXXX/XXXX v Y. splátkou 388.359,93 Sk k 30.09.2001. Tvorba a čerpanie FPÚO od 01.01.2001 do 30.09.2001 mala byť predmetom konečného vyúčtovania spracovaného do 30.11.2001. Žalovaná suma pozostáva zo sumy 388.359,93 Sk ako zostatku ROUBF k 31.12.2000, ktorý bol vlastními bytov a nebytových priestorov naštrený na účte č. XXX/XXXX. v K., ktorý spravoval žalovaný. Súd prvej inštancie ďalej v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že uznanie dlhu z 27.08.2001 vyhodnotil ako platný právny úkon v zmysle § 558 Obč. zák., pretože obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti. Podpísal ho predseda predstavenstva žalovaného a člen predstavenstva v súlade so spôsobom podpisovania písomných právnych úkonov žalovaného ako to vyplýva z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I. Z tohto výpisu vyplýva, že F. P. vykonával funkciu predsedu predstavenstva SBD BA IV od 26.05.1996 do 01.08.2002. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie neprihliadol na námietku žalovaného, že F. P. ako štatutár žalovaného v čase podpisania „Uznania dlhu“ nebol oprávnený vystupovať ako štatutár žalovaného, pretože jeho funkčné obdobie zaniklo zo zákona uplynutím 5 - ročného obdobia, a to dňa 06.09.2001. Pri ustálení výšky dlhu súd prvej inštancie vychádzal z výpisu z účtu Y. k 31.12.2001 vo výške 176.859,19 Sk, tvorby a čerpanie fondu za predmetný objekt (ROUBF) k 31.12.2001 vo výške 437.341,59 Sk, z výpisu účtu Y. za obdobie od 02.01.2002 do 28.02.2002, t. j. faktúry žalovaného, ktoré boli uhradené z účtu bytového domu po 31.12.2001, t. j. vo výške 354.755,23 Sk. Vznesená námietka premĺčania nároku vlastníkov žalovaným podľa názoru súdu prvej inštancie bola nedôvodná. Žalovaný vykonával správu do 31.12.2001 a žalobca od 01.01.2002, a teda až od tohto momentu mohol mať k dispozícii všetky účtovné a listinné dôkazy týkajúce sa predmetného bytového domu, poukazujúc na uznanie dlhu žalovaným z tohto plynúcej lehoty súd prvej inštancie na ňu neprihliadol. Nakoľko k uznaniu dlhu zo strany žalovaného došlo 27.08.2001, tým začala plynúť nová desaťročná premĺčacia lehota (§ 110 ods. 1 Obč. zák.). Trojročná premĺčacia lehota mohla najskôr začať plynúť od 01.01.2002 a aj v prípade neuznania desaťročnej lehoty, do dátumu podania žaloby na súd vo veci 21.12.2004 ešte neuplynula ani trojročná premĺčacia lehota podľa § 101 Obč. zák.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaného, rozsudkom z 30. októbra 2019 sp. zn. 6Co/294/2017 napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že predmetné uznanie dlhu je platným právnym úkonom. Predovšetkým pre platnosť uznania dlhu sa vyžaduje existencia samotného dlhu. Prostriedky získané od vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ktorými je tvorený fond prevádzky, údržby a opráv, predstavujú majetok (vlastníctvo) samotných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Ide o prostriedky vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, a teda tieto nemôžu predstavovať dlh správcu. Správca je len subjektom, ktorý s týmito prostriedkami hospodári v súlade so zmluvou o výkone správy. Vo vzťahu k týmto prostriedkom FPÚO (k jeho tvorbe) správca bytového domu počas výkonu správy nevystupuje ako dlžník, pretože zo záväzkového vzťahu - zo zmluvy o výkone správy - mu nevyplyva povinnosť vo vzťahu k týmto prostriedkom nič čo dať, konať, niečo sa zdržať alebo nič čo trpieť. Vzhľadom na to správca bytového domu nemôže uznať ako svoj dlh zostatok peňažných prostriedkov na FPÚO, pretože tieto sú vo vlastníctve vlastníkov jednotlivých bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Dlh na FPÚO môžu mať teda iba jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov, ktorí riadne a včas v súlade so zmluvou

o výkone správy neprispievali na jeho tvorbu. Správcom bytového domu okrem práva a povinnosti starostlivého hospodárenia v súlade s uzavretou zmluvou o výkone správy vo vzťahu k týmto prostriedkom nevzniká počas výkonu správy žiadna povinnosť plniť. Správca bytového domu teda nemôže mať počas výkonu správy dlh vo vzťahu k prostriedkom FPÚO, môže byť len zodpovedný za riadne hospodárenie s nimi. Správcom vzniká povinnosť tieto prostriedky previesť na účet nového správcu až v prípade zániku správy, a to v čase zániku tejto správy na tom základe, že to bolo dohodnuté v zmluve o výkone správy, alebo mu vzniká povinnosť ich vydať jednotlivým vlastníkom bytov (na základe vindikačnej žaloby, ktorou sa vlastník domáha vydania veci od nevlastníka v čase po zániku správy), prípadne mu vzniká povinnosť nahradiť škodu vlastníkom bytov, ak si správca vyššie uvedenú zmluvnú povinnosť nesplnil a so zverenými prostriedkami hospodáril v rozpore s uzavretou zmluvou o výkone správy. Nemožno tu však hovoriť o dlhu správcu v právnom zmysle slova. Ak teda žalobca opiera svoj nárok o uznanie dlhu zo strany žalovaného ako správcu bytového domu počas trvania výkonu správy týkajúceho sa prostriedkov na FPÚO, toto uznanie dlhu je neplatným právnym úkonom. Inými slovami, právnym úkonom - uznaním dlhu zo dňa 27.08.2001 žalovaný ako správca bytového domu uznal svoj „nedlh“. Predpokladom platnosti právneho úkonu - uznania dlhu - je skutočnosť, že jeho predmetom je dlh v právnom zmysle slova. Bez existencie samotného dlhu nemôže dôjsť k jeho uznaniu. Ak predmetné uznanie dlhu nie je platným právnym úkonom, potom sa v prejednávanej veci nemôže uplatniť ustanovenie § 110 ods. 1 druhá veta Obč. zák., teda predmetný nárok sa nepremlčuje v 10 - ročnej premlčacej dobe plynúcej od uznania dlhu. Zákon č. 182/1993 Z. z. v znení zák. č. 367/2004 Z. z., t. j. v znení účinnom od 01.07.2004, v § 8a ods. 2 posledná veta zakotvuje povinnosť správcu najneskôr v deň skončenia činnosti previesť zostatok majetku vlastníkov na účtoch v banke na účty nového správcu. Zákon č. 182/1993 Z. z. v znení platnom ku dňu skončenia správy žalovaného, teda ku dňu 31.10.2001, v § 8 takúto povinnosť správcovi neukladal (ustanovenie § 8a bolo do tohto zákona vložené novelou vykonanou zákonom č. 367/2004 Z. z.). V prejednávanej veci v čl. VIII. bod 1. písm. c) zmluvy o výkone správy (č. l. 851) uzavretej medzi vlastními bytov a žalovaným ako správcom bola dojednaná povinnosť správcu ku dňu ukončenia správy previesť zostatok na FPÚO na účet vlastníkov. Ide teda o zmluvnú povinnosť a predmetný nárok sa teda premlčuje vo všeobecnej 3 - ročnej premlčacej dobe v zmysle § 101 Obč. zák., pretože na základe zmluvy o výkone správy vznikol medzi žalovaným a vlastními bytov a nebytových priestorov občianskoprávny vzťah. Žalobe by nebolo možné vyhovieť ani v prípade, ak by predmetný nárok nebol premlčaný. Keď tzv. dlh nebol platne uznaný, nie je možné bez pochybností ustáliť výšku predmetného nároku a žalobca v tomto ohľade neunesol dôkazné bremeno. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

3.1. Žalobca sa domnieva, že odvolací súd nesprávne interpretoval relevantnú právnu úpravu i samotný obsah listinného dôkazu - Uznanie dlhu. Uvedený názor vyplýva predovšetkým z toho, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí jednak: a) stotožnil sumu zostatku ROUBF bytového domu, ktorý žalovaný v Uznaní dlhu uznal prostriedkami FPÚO, a teda nebral do úvahy, že predmetom uznania boli nevyčerpané prostriedky ROUBF k 31.12.2000, a nie prostriedky FPÚaO, ktorých tvorba a čerpanie len malo byť predmetom konečného vyúčtovania od 01.01.2001 do 30.09.2001 ako sa uvádza v poslednej vete Uznaní dlhu; b) absolútne sa nevysporiadal s výkladom ustanovenia § 16 ods. 7 ZoVB, ktoré aplikoval súd prvej inštancie vo svojich zrušených rozsudkoch; c) ďalej sa nezaoberal ani skutočnosťou, že predmetom Uznaní dlhu bol stav týchto prostriedkov k 31.12.2000, čiže minimálne v tejto časti (sume 388.359,93 Sk) mal byť právny základ nároku uznávacím prejavom vôle dlžníka nesporný. Zo samotného Uznaní dlhu totiž vyplýva diferenciácia jednotlivých nárokov, keďže v prvej časti dokumentu SBD BA IV s poukazom na ustanovenie § 16 ods. 7 ZoVB uznáva dlh z titulu zostatku ROUBF a zároveň sa zaväzuje predložiť tvorbu a čerpania FPÚaO vyhotoviť do 30.11.2001. To potvrdzuje, že minimálne z formálneho hľadiska išlo o dva rôzne inštitúty (FPÚaO a ROUBF), či záväzky/uznať dlh z titulu § 16 ods. 7 ZoVB a vykonať konečné vyúčtovanie FPÚO za rok 2001 ku dňu ukončenia správy, hoci účel použitia týchto prostriedkov bol identický. Žalobca má za to, že Uznanie dlhu spĺňa všeobecné náležitosti v súlade s § 558 zákona č. 40/1940 Zb. Občianskeho zákonníka a

týkalo sa existujúceho platného záväzku žalovaného. Zároveň Uznatie dlhu spĺňa aj všetky podstatné formálne a obsahové náležitosti, nakoľko je dlh riadne vyjadrený čo do dôvodu vzniku a výšky, žalovaný prisľúbil dlh zaplatiť a rovnako tak obsahuje aj označenie účastníkov dlhu. Podľa žalobcu by nárok vlastníkov premlčaný nebol, nakoľko žalobný návrh bol podaný vo všeobecnej 3 - ročnej premlčacej lehote, žalobca svoj nárok uplatnený žalobou oprel o platné zmluvy o výkone správy uzatvorené medzi žalovaným a jednotlivými vlastními bytov a NbP a o povinnosti žalovaného vyplývajúce z ustanovenia čl. VIII bod 1. písm. b) a c) týchto zmlúv. Žalovaný bol podľa týchto identických zmlúv o výkone správy v súlade s čl. VIII, odsek 1 písm. b) a c), povinný ku dňu ukončenia správy previesť na účet vlastníkov zostatok ROUBF a vykonať vyúčtovanie. Žalovaný počas konania nepopieral existenciu povinnosti podľa vyššie citovaného ustanovenia zmluvy o výkone správy a ani nepreukázal jej splnenie, iba tvrdil, že táto povinnosť viazala a voči vlastníkom za ňu zodpovedal žalobca ako mandatár na základe mandátnej zmluvy. Odvolací súd opiera svoje tvrdenie o dôkaz žalovaného - kópiu nekompletnej Dohody o ukončení správy bytového domu medzi žalovaným a žalobcom z 21. augusta 2001. Odvolací súd si bez bližšieho odôvodnenia a prekvapivo osvojil tento dôkaz predložený žalovaným. Tento dôkaz odvolací súd bez akéhokoľvek odôvodnenia a vysvetlenia prečo je tomu tak, preferoval nad viacerými dôkazmi žalobcu, ktorými preukazoval, že správa žalovaného neskončila k 31.10.2001, ale k 31.12.2001. V tejto súvislosti s premlčaním žalobca poukázal aj na fakt, že odvolací súd sa nezaoberal otázkou, či vznesenie námietky premlčania neodporuje dobrým mravom, na čo žalobca počas konania poukazoval. Odvolací súd ďalej nepochopiteľne a nezrozumiteľne z vyjadrenia právneho zástupcu z 19. júna 2019 vyvodil právny záver, že ani samotný žalobca nebol schopný dôkazne preukázať výšku žalovaného nároku poukazujúc na skutočnosť, že ustanovená znalkyňa nebola schopná vypracovať znalecký posudok. Naproti tomu sa odvolací súd s dôkazmi, ktoré žalobca predložil na preukázanie výšky žalovaného nároku, a z ktorých nepochybne vyplývala výška žalovaného nároku v napadnutom rozsudku nijako nezaoberal a len konštatoval, že žalobca nepreukázal výšku žalovaného nároku. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, keďže v ňom absentuje odôvodnenie, ako sa súd vysporiadal dôkazmi a argumentáciou žalobcu, zdôvodnenie odklonu od väčšinového právneho názoru senátov krajského súdu a odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nemá potrebné náležitosti, a preto je nutné ho považovať za nepreskúmateľný. Na záver dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vrátil mu na ďalšie konanie, a zároveň priznal žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Prípadne, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že potvrdí rozsudok súdu prvej inštancie a prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že krajský súd posúdil ukončenie výkonu správy žalovaného správne, teda k tomu došlo k 31.10.2001. Stotožňuje sa s názorom Krajského súdu v Bratislave s tým, že správca domu počas výkonu správy nemôže mať dlh vo vzťahu k prostriedkom FPÚO, pričom môže byť zodpovedný len za hospodárenie s týmito prostriedkami. Dovolanie žalobcu žiada zamietnuť a priznať žalovanému trovy dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že žalobca dostatočne preukázal a odôvodnil svoj uplatňovaný nárok a výšku. Ak niektorá zo strán neuniesla počas konania dôkazné bremeno, bol to práve žalovaný.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“ alebo ako „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP), a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je dôvodné.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že

došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f) CSP dovolateľ namietal vadu konania spočívajúcu v nedostatočnom odôvodnení (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia, ako aj v tom, že odvolací súd svoje rozhodnutie nečakane založil na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie a predchádzajúceho rozhodnutia krajského súdu.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Odvolací súd má predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty.

12. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné (viď aj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 21. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 1/2018).

13. Dovolací súd uvádza, že odvolací súd prekvapivo vyhodnotil, že výkon správy bytového domu na Y. žalovaným skončil k 31.10.2001 a nie k 31.12.2001, ako to konštatoval súd prvej inštancie. Podľa odvolacieho súdu sa predmetný nárok premlčuje vo všeobecnej 3 - ročnej premlčacej dobe v zmysle § 101 Obč. zák., pretože na základe zmluvy o výkone správy vznikol medzi žalovaným a vlastníkami bytov a nebytových priestorov občianskoprávny vzťah a žalobca mohol podať predmetnú žalobu na súd prvej inštancie najskôr v deň nasledujúci po ukončení správy domu zo strany žalovaného, teda 01. novembra 2001, 3 - ročná premlčacia doba na uplatnenie predmetného nároku teda začala žalobcovi plynúť 01. novembra 2001 a uplynula 01. novembra 2004. Na druhej strane, ale okresný súd vyhodnotil, že trojročná premlčacia lehota mohla najskôr začať plynúť od 01. januára 2002 a aj v prípade neuznania desaťročnej lehoty, do dátumu podania žaloby na súd vo veci 21. decembra 2004 ešte neuplynula ani trojročná premlčacia lehota podľa § 101 Obč. zák. Dokonca aj krajský súd vo svojom predchádzajúcom uznesení z 30. júna 2014 sp. zn. 6Co/16/2014 vo svojom odôvodnení konštatoval, že dňom ukončenia správy domu je 31. december 2001. Odvolací súd si teda prekvapivo, pri vyhodnotení rovnakého skutkového záveru ako súd prvej inštancie, osvojil a preferoval názor, že výkon správy predmetného bytového domu žalovaným neskončil k 31. decembru 2001, ale k 31. októbru 2001. V tejto súvislosti je rovnako potrebné sa zaoberať námietkou žalobcu, či vznesenie námietky premlčania neodporuje dobrým mravom.

14. Zároveň odvolací súd prekvapivo vyhodnotil, že zostatok na fonde prevádzky, údržby a opráv (ďalej

ako „FPÚO“) bez ďalšieho (t. j. bez bližšej špecifikácie právneho dôvodu tohto dlhu) nemôže byť dlhom správcu bytového domu vo vzťahu k vlastníkom bytov a nebytových priestorov, ale predstavuje samotné vlastníctvo vlastníkov jednotlivých bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Inými slovami, právnym úkonom - uznaním dlhu žalovaný ako správca bytového domu uznal svoj „nedlh“. Ďalej podľa odvolacieho súdu povinnosť previesť zostatok prostriedkov na FPÚO na účet nového správcu žalovanému vznikla až ku dňu ukončenia správy, v danom prípade 31. októbra 2001. Keďže uznanie dlhu zakladá vyvrátiteľnú právnu domnienku o jeho existencii v čase uznania, uznanie dlhu z 27. októbra 2001 nemôže byť platným právnym úkonom, pretože k tomuto dňu bol žalovaný stále oprávnený vykonávať správu predmetného bytového domu, a teda k tomuto dňu nemal povinnosť previesť zostatok na FPÚO na nového správcu. Keďže takúto povinnosť nemal, nemohol v tomto ohľade urobiť ani vyhlásenie o uznaní dlhu, teda uznanie dlhu je neplatné, keďže v čase uznania žalovaný vo vzťahu k žalobcovi žiadny dlh v právnom zmysle slova nemal.

15. Dovolací súd podotýka, že z podaní žalobcu, aj predchádzajúcich rozhodnutí súdu je zrejmé, že žalobca opakovane poukazoval na to, že predmetom uznania dlhu bola dlžná suma z titulu neprevedenej rezervy na opravu a údržbu bytového fondu (ďalej ako „ROUBF“), a nie zostatok FPÚO, nakoľko tento dlh v čase uznania dlhu existoval. Dovolateľ preto dôvodne uviedol, že odvolací súd nesprávne stotožnil sumu zostatku ROUBF bytového domu, ktorý žalovaný v Uznaní dlhu uznal prostriedkami FPÚO, a teda nebral do úvahy, že predmetom uznania boli nevyčerpané prostriedky ROUBF k 31. decembru 2000, a nie prostriedky FPÚO. S daným sa odvolací súd vo svojom odôvodnení vôbec nevysporiadal. Zároveň je z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejmé, že odvolací súd opomenul aplikáciu vtedy účinného ustanovenia § 16 ods. 7 zák. č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, z ktorého vyplýva, že doterajší nájomcovia bytov v domoch bytového družstva v rámci úhrad za bývanie si vytvárali prostriedky na financovanie a údržbu domu. Získané prostriedky sú vo vlastníctve družstva, ktoré je povinné v prípade predaja bytu alebo nebytového priestoru tieto vyúčtovať a postúpiť ich následne na fond prevádzky, údržby a opráv, ktorý si vytvárajú vlastníci bytov. Žalovaný bol súčasne vo vzťahu k jednotlivým nájomcom, ktorým odpredal družstevné byty a nebytové priestory do vlastníctva v zmysle ustanovenia § 16 ods. 7 ZoVB veriteľom pokiaľ ide o prevod nevyčerpaných prostriedkov ROUBF na FPÚO.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené má dovolací súd za to, že odvolací súd založil predmetný spor na iných právnych záveroch, ako súd prvej inštancie, pričom tieto iné právne závery boli pre rozhodnutie veci rozhodujúce. Dovolací súd preto pristúpil k šetreniu, či zo strany odvolacieho súdu došlo k splneniu tzv. manudukčnej (poučovacej) povinnosti vyplývajúcej z § 382 CSP. Podstatou tejto povinnosti je zabrániť odňatiu možnosti konať pred odvolacím súdom, a teda zabezpečiť riadny prístup k spravodlivému procesu aj po podaní odvolania.

16.1. Zo spisu však nevyplýva, aby si odvolací súd voči stranám sporu splnil tzv. manudukčnú povinnosť opravného súdu v zmysle § 382 CSP, keď sporové strany (vrátane dovolateľa) nevyzval, aby s a vyjadrili k možnej odlišnej aplikácii ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 16 ods. 7 zák. č. 182/1993 Z. z., v dôsledku čoho sporové strany v danej procesnej situácii nemali možnosť namietat správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní. Týmto nesprávnym procesným postupom odvolací súd odňal sporovým stranám možnosť konať pred súdom a porušil ich právo na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP (podobne pozri R 33/2011). Uvedená skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 420 písm. f) CSP je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

17. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu

základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu".

18. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd uvádza, že konanie je tým pádom navyše postihnuté aj vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a zakladá tak prípustnosť i dôvodnosť podaného dovolania v prejednávanej veci. Tento nedostatok spočíva predovšetkým v tom, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočným spôsobom nezaoberal argumentáciou dovolateľa, ktorá si vyžadovala špecifické odpovede, a ktorá mohla mať eventuálne zásadný význam pre rozhodnutie vo veci.

19. Na margo dovolací súd poznamenáva, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

20. Keďže v okolnostiach preskúmvanej veci dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vo vzťahu k namietanej tzv. prekvapivosti rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj jeho nepreskúmateľnosť, vykazuje znaky namietaného nesprávneho procesného postupu vyplývajúceho z § 420 písm. f) CSP, dovolací súd sa námietkami vyplývajúcimi z § 421 ods. 1 písm. a) CSP ďalej nezaoberal.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené, dovolací súd v zmysle § 449 a § 450 CSP zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 2019 sp. zn. 6Co/294/2017 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

21.1. Ak bolo rozhodnutie odvolacieho súdu zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP); v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 453 ods. 1 a 3 CSP).

22. Obiter dictum dovolací súd uvádza, že v rozsahu žalobcom namietaného nesprávneho právneho posúdenia otázky platnosti uznania dlhu považuje dovolací súd za dôležité poukázať na jeho rozhodnutia sp. zn. 2Obdo/67/2018, sp. zn. 3 Cdo 195/2017, sp. zn. 3 Cdo 259/2019, sp. zn. 7 Cdo 57/2021 a na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 516/2020, v ktorých sa už podobné spory medzi sporovými stranami posudzovali. Vo veci sp. zn. 2Obdo/67/2018 najvyšší súd síce v iných časových súvislostiach, avšak v podobných rozhodných skutočnostiach, ako je tomu v teraz posudzovanej veci, k uznaniu dlhu žalovaným z 08. októbra 2001 uviedol, že toto uznanie spĺňalo všetky zákonom požadované náležitosti. Uvedené právne závery akceptoval aj ústavný súd v uznesení z 05. novembra 2020 sp. zn. II. ÚS 516/2020, ktorý ústavnú sťažnosť žalovaného podanú proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/67/2018 odmietol. Podobne vo veci sp. zn. 3 Cdo 195/2017 považoval najvyšší súd síce v iných časových súvislostiach, avšak v podobných rozhodných skutočnostiach, ako je tomu v teraz posudzovanej veci, právne závery odvolacieho súdu konštatujúce platnosť uznania dlhu z 09. októbra 2001 za primerane odôvodnené.

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.